

Leibnizin kirje Hanschille 15.12.1707

[...]

Onnitteluni, koska uhraatte aikaanne myös anatomian opinnoille. Tiedätte varmasti Meibomin löytäneen kyynelrauhasen. Ihmisellisen ruumiin konetta voidaan kutsua pyrobolis-hydrauliseksi mekaniikaksi, niin kuin mielelläni sanon. Onkin hyvin luultavaa, että ilmavirta pakkautuu siihen ja ryhtyy toimintaan yhtyessään kuumuuteen, sihahtaen. Luulenpa myös, että kuumeen välitön syy on pikemminkin ilmavirtauksissa kuin neste-mäisissä tiloissa. Ihmisellinen ruumis on kuvailtava periaatteellisesti joko päämäärän-
sä tai palveluksiensa mukaisesti, ja tapaankin sanoa, että tämä kone on luotu ajatuksien säilömistä varten.

[...]

Leibnizin kirje Hanschille 4.9.1716

Se mitä suuresti kunnioitetulle herra Hoffmanille, Hallelaiselle lääkärille, olette sanonut, vastaa pääosin tarkoituksiani, kunhan vain sieltä täältä muunnan paria sanaa.

Sanoisinkin, että jokainen monadi on ruumiillistunut monadoidessaan, tai jokaisella monadilla on orgaaninen ruumiinsa ja näin se rakentaa eläväisen. Substansoivaksi sanon monadien muodostamaa koostetta.

Jokaista eläväistä voitaisiin sanoa monadoivaksi, eläväistä, jonka elähdyttää hallitseva monadi. Kääntäen voisi sanoa, että jokainen monadi monadoi tai jokainen eläväinen ruumis elää, mutta ei itsessään monadoidu.

[...]

Leibnizin kirje Bierlingille 14.1.1712

Setviessäni kirjeenvaihtoani huomasiin, että olin teille vastauksen velkaa. Siksi en tahdo enää viivytellä.

Rinnastatte valon sielulliseen ja kiellätte, että tämän vastakohtaa itsessään voisi ajatella, mikä taas minusta luonnehtii ruumiillisuutta. Kysynkin, mitä ovat murtumat ja heijastukset muuta kuin vastakohtaan vaikutusta? Että sielullinen voisi olla tällainen, on uusien suurten filosofisten kirjoittajien keksintö.

Valo ei ole sen vaikuttavampi kuin vesisuihku, se vain on hienompaa ja sen liike nopeampaa. Kuitenkaan materiaa itsessään ei pidetä vaikuttavana. Mitä siis? Sen vaikuttavuudelle riittää, kun sille on annettu jokin liike. Siinä määrin kuin se on luotu, ei ole epäilystäkään, etteikö sitä olisi laitettu voimakkaaseen liikkeeseen. Voima joka sillä on kerran ollut, on sillä ollut aina. Sillä mikään voima ei katoa, vaan siirtyy, jakaantuu, yhdistyy.

Valo pakottaa meitä etsimään pakopaikkaamme atomeista yhtä vähän kuin mikä tahansa muukaan virtaus. Monadeja ei pidä seata atomeihin. Atomeilla (ihmisten keksiminä) on muoto, monadilla on yhtä vähän muotoa kuin sielulla; monadit eivät ole myöskään ruumiin osia, vaan jotain, jota tämä tarvitsee.

[...]

Kirjeet suomeksi tulkinnut Mika Saranpää